

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/127/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8210201867
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8210201867.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Petra Straku v právnej veci žalobcov: 1/ O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. č. XXX, 2/ Z. G., nar. X.XX.XXXX, bytom N. č. XXX a 3/ S. N., nar. XX.X.XXXX, bytom U. č. XX, zastúpených JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom Masarykova č. 2, Prešov proti žalovanému S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XXX, zastúpeného JUDr. Jánom Jurčom, advokátom so sídlom Partizánska č. 5, Bardejov za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova č. 8, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545 /adresa na doručovanie Hlavná č.62, právny úsek, 00 01 Košice / o náhradu škody z ublíženia na zdraví a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/68/2010-154 zo dňa 29.2.2012 jednohlasne takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o súdnom poplatku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bardejov (ďalej len „prvostupňový súd“) preskúmaným rozsudkom rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade 13 000,- Eur a žalobcovi v 3. rade 13 000,- Eur do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Konanie v časti o zaplatenie žalobcom v 1. a v 2. rade sumy 2 967,34 Eur titulom náhrady nákladov pohrebu zomrelého O. G. a v časti o zaplatenie sumy 1 730,03 Eur žalobcovi v 3. rade titulom náhrady nákladov pohrebu zomrelého Z. N. zastavil .

Žalobu žalobcu v 1. rade v časti o náhradu nemajetkovej ujmy nad sumu 13 000,- Eur zamietol.

Žalobu žalobcu v 3. rade v časti o náhradu nemajetkovej ujmy nad sumu 13 000,- Eur zamietol.

Žalobu žalobkyne v 2. rade o náhradu nemajetkovej sumy vo výške 33 200,- Eur zamietol.

O trovách konania sa rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

Žalovaného zaviazal zaplatiť na účet súdu súdny poplatok vo výške 1560,- Eur do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Prvostupňový súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že v dôsledku dopravnej nehody, ktorú spôsobil žalovaný došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov v 1., 2.a 3.rade tak, že bola narušená celistvosť ich rodín a bolo zasiahnuté do ich práva na súkromie, do ich práva na rodinný život, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné. V dôsledku tragickej smrti synov žalobcov pri dopravnej nehode došlo k strate milovaného dieťaťa. Mal za preukázané, že žalovaný spôsobil dopravnú nehodu a bol uznaný vinným z prečinu ohrozovania pod vplyvom návykovej látky, z prečinu usmrtenia a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 149 ods.1, 2 písm.a/, § 158 Trestného zákona.

Následne zo skutkových zistení teda dospel k právnemu záveru, že došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov.

Poukázal na ust. § 13 ods.1, 2, 3, § 11 Občianskeho zákonníka, § 19 ods.2 § 1 ods.2, § 7 ods.5, § 8 Ústavy SR a článok 8 Dohovoru o ochranu ľudských práv a základných slobôd. Zároveň poukázal na záver rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 21.6.1998 vo veci Berrhab proti Holandsku.

So vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného sa právne vyrovnal prvostupňový súd tak, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe, pretože je to právo majetkovej povahy. Trojročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa nasledujúceho po dni, keď k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv došlo. Následne posúdil, že vo vzťahu u žalobcov v 1. a 3.rade bol nárok uplatnený včas, vo vzťahu k žalobkyni v 2.rade bol nárok uplatnený po uplynutí premlčacej doby. Vzhľadom na tieto skutočnosti tak priznal žalobcovi v 1.rade a 3.rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 13.000,- Eur, nad sumu 13.000,- Eur zamietol žalobu a žalobu žalobkyne v 2.rade zamietol v celej požadovanej výške vzhľadom na premlčanosť nároku.

O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok podľa ust. § 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

O trovách konania vyslovil, že rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku (§ 151 ods.3 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobu vo vzťahu k žalobcom v 1.a 3.rade zamietol a zrušil výrok rozsudku súdu prvého stupňa o povinnosti zaplatiť poplatok. Zároveň zaviazal žalovaného k náhrade trov celého konania.

V odvolaní ďalej uviedol, že prvostupňový súd sa nevysporiadal správne so vznesenou námietkou premlčania nárokov žalovaných v 1.až 3.rade na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom za dôvodnú považoval námietku len vo vzťahu k žalobkyni v 2.rade. Žalovaný mal za to, že žalobcovia v 1.a 3.rade ako poškodení sa dozvedeli o vzniku škody dňa 13.12.2007, teda doručením uznesenia o začatí trestného stíhania, pričom žaloba bola doručená súdu až 26.3.2010 a s poukazom na ust. § 100 ods. 1 a § 106 ods.1 až 3 Občianskeho zákonníka nároky sú premlčané pre uplynutie dvojročnej subjektívnej, tak trojročnej objektívnej lehote. Poukázal na rozsudok NS SR 1Cdo 49/2006 a rozsudok NS ČR 25Cdo 1169/2000 zo dňa 13.6.2001.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd preskúmal napadnuté výroky rozsudku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie v súlade s ust. § 214 ods.1,2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 21.1.2013 o 12,00 hod. a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Prvostupňový súd rozhodol na základe skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní. Vo vzťahu k právnomu posúdeniu veci odvolací súd považuje odôvodnenie preskúmaného rozsudku za vecne správne a osvojuje si ho (§ 219 ods.2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti a v súvislosti s odvolacími dôvodmi odvolací súd dopĺňa.

Predmetom konania v prejednávanej veci sa stal predmetom preskúmania odvolacieho súdu nárok žalobcov v 1.a 3.rade na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ide teda o nárok považovaný za občianskoprávnu sankciu za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti. Jedinou odvolacou námietkou zo strany žalovaného je nesprávne posúdenie vznesenej námietky premlčania z jeho strany vo vzťahu k uplatnenému nároku.

Odvolací súd nenašiel žiaden dôvod na odklad od doterajšej judikatúry súdov o tejto otázke.. Zhodne s názorom prvostupňového súdu poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/265/2009 zo dňa 17.2.2011, ktorý vyslovil záver, že začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby náhrady na nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Správne prvostupňový súd vyhodnotil, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo 12.12.2007 a u žalobcov v1.a 3 rade bola podaná žaloba na súde 20.7.2010 a trojročná premlčacia doba uplynula najskôr 12.12.2010. Ich nárok nie je premlčaný. Z tohto dôvodu tak nie je akceptovateľná námietka žalovaného, že ide o dvojročnú subjektívnu lehotu s poukazom na ust. § 106 Občianskeho zákonníka. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je nárok podľa ust. § 13 ods.2,3 Občianskeho zákonníka. Neide o škodu, a preto na náhradu nemajetkovej ujmy sa neaplikujú ustanovenia, ktoré upravujú podmienky, vznik, predpoklady zodpovednosti za škodu, liberačné, moderačné ustanovenie, ustanovenie o zavinení poškodeného a logicky ani ustanovenie o premlčaní podľa § 106 Občianskeho zákonníka. Analogické použitie ust. § 420 ods. 2 a ust. § 427 a následne sa uplatňuje len pri určení osoby zodpovednej za zásah proti osobnosti fyzickej osoby vyvolanej osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov. Avšak predpoklady tejto zodpovednosti za posudzujú podľa § 13 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd poukazuje aj na zhodnú judikatúru českých súdov, napríklad na záver vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 31Cdo 3161/2008, podľa ktorého právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka je právom nemajetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej dobe.

Odvolací súd dodáva že, princíp viazanosti doterajšou judikatúrou patrí jedným z kľúčových princípov, ktorými sa musí pri výkone svojej rozhodovacej činnosti riadiť súd a táto požiadavka tvorí neoddeliteľnú súčasť ústavného princípu právnej istoty (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR zo 17.6.2009 č.k. PL ÚS 1109-16).

Súdne judikáty, na ktoré poukazuje žalovaný sú nepoužiteľné, pretože tie sa dotýkajú nárokov na náhradu škody a nie nemajetkovej ujmy a teda v dôsledku toho sa vychádza z inej premlčacej doby.

Keďže žalovaný namietal len právne posúdenie premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, preskúmaval odvolací súd len predmetnú právnu otázku, žalovaný nenamietal záver dotýkajúci sa skutkových zistení a následne právny záver, pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy a závažnosť zásahov do práv na ochranu osobnosti u žalobcov v 1.a 3.rade.

Prvostupňový súd správne rozhodol povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok podľa ust. § 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Výška poplatku zodpovedá 6 % zo sumy 26.000,- Eur a je správne určená podľa položky 1 písm.a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody rozsudok ako vecne správny s osvojením si odôvodnenia zo strany prvostupňového súdu vrátane správneho výroku o súdnom poplatku potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Prvostupňový súd s poukazom na ustanovenie § 224 ods.4 O.s.p rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.